

ФАРМАЦЕВТИЧНА ХІМІЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ФАРМАЦІЯ”

Надія Рушак, асистентка, **Уляна Сікорин**, доцентка,
Андрій Стецьків, професор, завідувач кафедри
кафедра хімії, фарманалізу та післядипломної освіти
Івано-Франківський національний медичний університет,
Лариса Стецьків, вчителька хімії
Ліцей №5 Івано-Франківської міської ради

Набуття практичних навичок в галузі фармації, надання якісної фармацевтичної опіки пацієнтам, враховуючи знання фізичних, фізико-хімічних та хімічних властивостей лікарських препаратів є важливими завданнями дисципліни “Фармацевтична хімія”. Дисципліна вивчає основні закономірності залежності “структура-активність”, уникнення можливої взаємодії лікарських засобів в процесі їх виготовлення та застосування; встановлення доброякісності індивідуальних лікарських засобів, їх багатокомпонентних сумішей та забезпечення належного зберігання; набуття знань з основних методів синтезу лікарських засобів чи добування з природної сировини.

Метою навчальної дисципліни є системні знання щодо структури лікарських засобів, методів їх добування, ідентифікації і кількісних характеристик; фізичних, фізико-хімічних та хімічних властивостей; закономірностей взаємозв'язку структура-активність та метаболічних перетворень, дослідження чистоти, застосування і зберігання, а також підходів до створення нових синтетичних лікарських засобів.

Для досягнення поставленої мети використовують наступні методи: пояснювально-ілюстративні (мультимедійні лекції з елементами дискусійного спілкування зі студентами); частково-пошукові (самостійна робота пошукового характеру), словесні – розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж; наочні – демонстрація матеріалів; практичні методи – індуктивні методи (узагальнення результатів спостережень); проблемного викладу, дослідницькі.

При вивченні фармацевтичної хімії студенти повинні знати хімічну та фармакологічну класифікацію лікарських засобів; міжнародні непатентовані назви лікарських субстанцій та препарати, до складу яких вони входять; основні закономірності зв'язку “структура-активність”, підходи до адекватної заміни лікарських препаратів; основні шляхи метаболізму лікарських засобів, оптимальні умови дії протіків.

Таким чином, в процесі навчання студенти вивчають найбільш поширені небезпеки хімічної взаємодії лікарських засобів між собою та з продуктами харчування, що можуть погіршити біодоступність, безпечність та ефективність; хімічні основи раціонального застосування лікарських препаратів; державне нормування якості лікарських засобів; методи якісного і кількісного аналізу лікарських засобів: аналіз катіонів, аніонів та функціональних груп речовин неорганічного та органічного походження; елементний аналіз; хімічні титриметричні методи аналізу; хроматографічні методи ідентифікації, гравіметричний метод аналізу; спектральні методи аналізу тощо; методи дослідження чистоти; методи запобігання та експрес-визначення можливої фальсифікації лікарських засобів.